

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในด้านความพร้อมด้านแนวคิดในการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และความพร้อมด้านสภาพการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ของครูที่รับผิดชอบเทคโนโลยีและครูผู้สอน ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบเทคโนโลยีและครูผู้สอน จากโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 35 โรงเรียน ใช้ทดสอบเครื่องมือในการวิจัย จำนวน 4 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล จำนวน 31 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง และได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด เป็นแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา 1 ชุด เป็นแบบสอบถามครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีและครูผู้สอนมี 1 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ การหาค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับความพร้อมด้านแนวคิดในการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า

ความพร้อมในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี ด้านความตระหนักเกี่ยวกับเทคโนโลยีทำให้การรับข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วในระดับมาก สำหรับความพร้อมที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ความเพียงพอด้านงบประมาณเกี่ยวกับเทคโนโลยี สอดคล้องกับ ส่วนความพร้อมโดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ความพร้อมในการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานเทคโนโลยีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อยตามลำดับ คือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทคโนโลยีของโรงเรียน การบำรุงรักษาสื่อเทคโนโลยีให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดทำแผนเกี่ยวกับเทคโนโลยีของโรงเรียน

ความพร้อมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อยตามลำดับ คือด้านการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีของครู การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทคโนโลยี และการนำเอาผลการประเมินเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการใช้เทคโนโลยี

ด้านปัญหาและความต้องการในการบริหาร จากการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดเครื่องคอมพิวเตอร์ รองลงมา คือบุคลากรขาดทักษะและความรู้ในการใช้งานเทคโนโลยี และส่วนหนึ่งอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีอยู่เก่า ชำรุด ไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนความต้องการในด้านการบริหารเทคโนโลยีในโรงเรียน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและซ่อมบำรุงสื่อเทคโนโลยี รองลงมาคือความต้องการจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี

ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีและครูผู้สอนเกี่ยวกับความพร้อมด้านสภาพการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ความพร้อมในด้านการใช้เทคโนโลยี ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความพร้อมด้านมีความรู้และทักษะในการใช้วิทยุเทป อยู่ในระดับมากกว่าทุกรายการ รองลงมา คือความรู้และทักษะในการใช้โทรทัศน์ สำหรับความพร้อมที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความพร้อมน้อยกว่าทุกรายการ คือ ความรู้และทักษะด้านการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์

ด้านปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน จากการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ ที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาโรงเรียนขาดงบประมาณและเครื่องคอมพิวเตอร์ รองลงมา คือบุคลากรขาดทักษะและความรู้ในการใช้งานเทคโนโลยี ส่วนความต้องการในการใช้เทคโนโลยีที่พบมากที่สุด คือ ความต้องการจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ รองลงมา คือ ต้องการงบประมาณสนับสนุน และต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยี

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพร้อมในการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผลการศึกษาบางประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สภาพของโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่อยู่ห่างจากไกล สภาพการคมนาคมเป็นไปด้วยความยากลำบาก บางส่วนยังประสบปัญหาด้านกระแสไฟฟ้าและสัญญาณโทรศัพท์ จึงไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมาหลายโรงเรียนยังมีข้อจำกัดในการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื่องจากสภาพความกันดารห่างไกล สภาพภูมิศาสตร์เต็มไปด้วยภูเขาสูงชัน แต่ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้พยายามส่งเสริม

สนับสนุนงบประมาณ ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับทางโรงเรียน แต่หลายโรงเรียนการพัฒนาอาจเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายประการ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และชุมชน ที่จะร่วมมือกันพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในท้องถิ่นของตนเอง

ความพร้อมในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี มีปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอสอดคล้องกับกองวิจัยทางการศึกษา. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ(2544, บทคัดย่อ) จากการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่าโรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารบางส่วนมีความตระหนักในด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแต่ยังไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาเทคโนโลยีของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกรมวิชาการ (2541:10) เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการศึกษา พบว่าผู้บริหารขาดความสนใจ

ความพร้อมในการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานเทคโนโลยี เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เกี่ยวกับการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีดำเนินการด้านข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาความรู้และทักษะของครูในการใช้เทคโนโลยี จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานยังไม่ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับ

วรารุณี วุฒิ (2542:73) พบว่าการปฏิบัติตามแผนการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา มีปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความชำนาญ และ ทักษะของครูในการใช้เทคโนโลยี

ความพร้อมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเทคโนโลยีเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยตามลำดับ คือด้านการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีของครู การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทคโนโลยี และการนำเอาผลการประเมินเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับวรารุณี วุฒิ (2542 :78) พบว่าการประเมินผลการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ไม่มีการประเมินผล

ความพร้อมในด้านการใช้เทคโนโลยีของครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีและครูผู้สอน ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่เป็นปัญหาสำหรับครู คือความรู้และทักษะในการใช้และซ่อมบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับศุจิภรณ์ นาคเสียว (2539, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและความต้องการด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียน พบว่าครูไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยี

อย่างไรก็ตามเมื่อประมวลโดยภาพรวมแล้ว ในด้านการบริหารพบว่าอยู่ในระดับปานกลางจนถึงระดับน้อย อาจทำให้ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีของครู และแสดงถึงความพร้อมในการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไปในการนำผลการศึกษาไปใช้ จากการค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้กับโรงเรียนทุกโรง
2. ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับบำรุงซ่อมแซมเครื่องคอมพิวเตอร์ให้กับโรงเรียน
3. ศูนย์ประสานงานของอำเภอ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ควรทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง ประสานงานกับหน่วยงานไฟฟ้าและโทรศัพท์ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่ขาดแคลน
4. ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้คอมพิวเตอร์ การบำรุงรักษา ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยี และครูผู้สอน
5. ควรจัดให้หน่วยเคลื่อนที่ สำหรับซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ หมุนเวียนไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ทางโรงเรียนทุกโรงสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยืดอายุการใช้งานให้คุ้มค่า

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ในงานวิชาการและงานสนับสนุนวิชาการให้มีประสิทธิภาพ